

PHILIPS
sonicare

Pre-congres
Oral Systemic link:
De dagelijkse praktijk

**Omgaan met een
ernstige ziekte:
Sociale steun**

Dr. Yvonne A.B. Buunk-Werkhoven

**Social Psychology | Oral Hygiene
Advice | Research | Training | Supervision**

—
“PEOPLE WHO SAY
‘IT CANNOT BE DONE’
SHOULD NOT INTERRUPT
THOSE WHO ARE DOING IT.”
—

GEORGE BERNARD SHAW

1

PHILIPS
sonicare

13 november 2014

Algemeen

U weet dat...

- in wezen iedereen z'n attitude (= houding) 'meer' zou moeten richten op gezondheidsgedrag en leefstijl...
- een gezonde mond bijdraagt aan een gezond lichaam en dat het je een goed gevoel kan geven...
- een gezonde mond, een fraai gebit, een mooie lach en een frisse adem bepalend zijn in sociale contacten (interpersoonlijke processen)!

Echter, hoe is dat als iemand chronisch/ernstig ziek is?

U weet dat...

**"Van cure naar care:
de mondgezondheid
in relatie tot
de algemene gezondheid"**

DENTAL 101

If any oral problem (sores, swelling, bleeding, pain, etc.) persists longer than two weeks, consult an oral health professional

fdi
FDI World Dental Federation

Facebook.com/FDIWorldDentalFederation

3

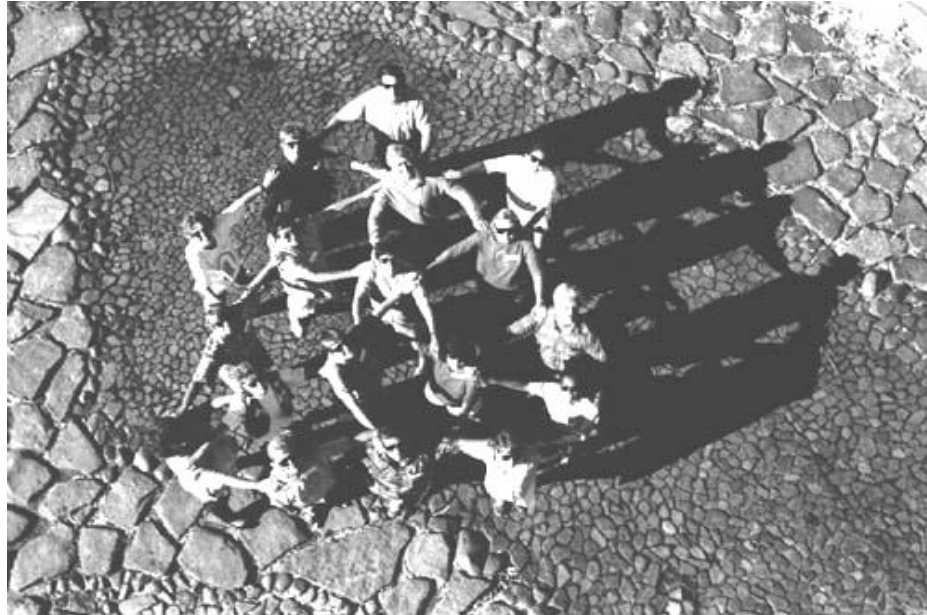
Wat zou U zeggen?

- Een patiënt vertelt aan u dat hij of zij net gehoord heeft dat zijn of haar *vader darm***kanker** heeft, die niet te genezen is... (*moeder/kind/partner*)
- Een patiënt vertelt aan u dat hij of zij (net gehoord heeft dat hij of zij) **zelf kanker** heeft, die niet te genezen is...

Wat zou U willen horen?

'Een netwerk van steun'

'Sociale steun als professional'

Wat is sociale steun?

Typen steungedrag...

- **Emotionele steun**: geven van liefde, emotionele zorg, empathie en vertrouwen
- **Instrumentele ondersteuning**: helpen met taken, iemand verzorgen
- **Waarderingsondersteuning**: informatie geven die iemand kan helpen zichzelf te waarderen
- **Informatieve ondersteuning**: informatie geven waarmee persoonlijke of omgevingsproblemen kunnen worden opgelost

6

Relatie *sociale steun* en *psychisch welbevinden*

- Sociale steun, vooral wanneer het om *waargenomen steun (gevoel dat je bij anderen terecht kunt)* gaat, verhoogt iemands zelfvertrouwen, zelfwaardering (psychische gezondheid) en gevoelens van acceptatie
- Er bestaat een directe relatie tussen sociale steun en psychisch welbevinden, niet alleen voor zieke, maar ook voor gezonde mensen
- Stimuleren van gezond gedrag (effect fysieke gezondheid)

7

Sociale steun *in de vorm van*

- **Actieve betrokkenheid**: het betrekken van de patiënt in gesprekken, vragen hoe hij of zij zich voelt en het samen oplossen van 'problemen'
- **Beschermend bufferen**: net doen alsof er niets aan de hand is, niet praten over de eigen angsten, ontkennen van zorgen en toegeven aan de patiënt om problemen te vermijden
- **Overbescherming**: het onderschatten van de vermogens van de patiënt hetgeen zich uit in onnodige hulp en overdreven complimenten voor hetgeen de patiënt heeft bereikt

Negatieve effecten van **sociale steun**

- **Onbewust en associatief reageren/handelen** (meestal voortkomend uit eigen angsten...)
  - ✓ 'Ik ken ook iemand, die...'
- **Wat U vooral niet moet doen:**
  - ✓ Wegwuiven of doen alsof het allemaal wel meevalt
  - ✓ Bagatelliseren of ontkennen
  - ✓ Meegaan met de patiënt bij probleemvermijding
  - ✓ Opdringerig zijn of overbetrokken reageren
  - ✓ De patiënt onderschatten in eigen gedrag
  - ✓ Overmatig en onnodige hulp bieden
  - ✓ Overdreven complimenten geven

Thank you

PHILIPS
sonicare

13 november 2014

Vragen?

'Kijk naar de patiënt en zie een (uniek) mens...'

Rozenstraat 74a | 1016 NX Amsterdam | The Netherlands

Phone: + 31 (0)6 518 733 89 | E-mail: yvonne@apbuunk.com | Website: www.spo-h-arts.com

Dr. Yvonne A.B. Buunk-Werkhoven

Social Psychology | Oral Hygiene
Advice | Research | Training | Supervision

